

การศึกษาสุขภาวะแบบองค์รวมตามแนววิถีพุทธในความปกติใหม่ของ ชุมชนในจังหวัดชัยภูมิ

A STUDY OF HOLISTIC WELL-BEING ACCORDING TO THE BUDDHIST WAY OF LIFE IN THE NEW NORMAL OF COMMUNITIES IN CHAIYAPHUM PROVINCE

¹ธนาวิทย์ กางการ และ ²กมลรัตน์ ทองสว่าง

¹Thanawit kangkan and ²Kamonrut Tongsawang

มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ, ประเทศไทย

Rajabhat Chaiyaphum University, Thailand.

¹Thanawit.kan@hotmail.com ²tongsawangk@cpru.ac.th

Received: May 31, 2023; **Revised:** July 25, 2023; **Accepted:** August 21, 2023

บทคัดย่อ

การศึกษาสุขภาวะแบบองค์รวมตามแนววิถีพุทธในความปกติใหม่ของชุมชนในจังหวัดชัยภูมิเป้าหมายสูงสุดของการวิจัยนี้มุ่งเน้นที่การได้มาซึ่งนวัตกรรมแนวคิดในลักษณะพัฒนารูปแบบกระบวนการสร้างเสริมสุขภาวะองค์รวมวิถีพุทธ ในจังหวัดชัยภูมิ ดังนั้นจึงกำหนดวัตถุประสงค์การวิจัยไว้ดังนี้ 1) เพื่อศึกษาสุขภาวะแบบองค์รวมตามแนววิถีพุทธในความปกติใหม่ของชุมชนในจังหวัดชัยภูมิ 2) เพื่อการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลสุขภาวะแบบองค์รวมตามแนววิถีพุทธในความปกติใหม่ของชุมชนในจังหวัดชัยภูมิ พื้นที่ในการทำวิจัย คือ อำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ในการเลือกกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย กลุ่มตัวอย่างประชากรอำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิที่ใช้ในการวิจัยจำนวนประชากรทั้งหมด 184,431 คน ตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยจำนวน 400 คน ผลที่พบดังนี้ การศึกษาข้อมูลพื้นฐานสภาพทั่วไป การดำเนินงานกระบวนการสุขภาวะแบบองค์รวมตามแนววิถีพุทธในความปกติใหม่ของชุมชนในจังหวัดชัยภูมิ จากการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) จากผู้นำชุมชนและปราชญ์การเรียนรู้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลตามแบบสัมภาษณ์ที่ได้สร้างขึ้น และการสนทนากลุ่ม สำหรับผู้เกี่ยวข้องกับการการสร้างเสริมสุขภาวะองค์รวมวิถีพุทธ พบว่ามีการดำเนินการเกี่ยวกับการสร้างเสริมสุขภาวะของชุมชนบ้านนาผาย

¹ อาจารย์ ดร., คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ

² อาจารย์. คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ

มีการดำเนินชีวิตแบบวิถีพุทธ แต่ไม่ได้มีการนำมาบูรณาการกับการสร้างเสริมสุขภาวะองค์กรวม จึงได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่ตอบสนองต่อความต้องการในการจัดการกระบวนการสร้างเสริมสุขภาวะองค์กรวมวิถีพุทธ ตำบลนาฝาย อำเภอเมืองชัยภูมิ จังหวัดชัยภูมิ กระบวนการจัดการกลุ่มโดยใช้พื้นที่ ABC-6D เป็นฐานพบว่าการมีส่วนร่วมพัฒนากระบวนการจัดการสร้างกลุ่มผู้นำและกลุ่มเครือข่ายเสริมสร้างทางสังคมชนบทอยู่ในระดับกลาง การมีส่วนร่วมพัฒนากระบวนการการศึกษาสุขภาวะแบบองค์กรวมตามแนววิถีพุทธในความปกติใหม่ของชุมชนในจังหวัดชัยภูมิ การมีส่วนร่วมกระบวนการจัดการกลุ่ม เพื่อสร้างสังคมอยู่ดีมีสุขโดยใช้พื้นที่ ABC-6D เป็นฐานพบว่ามีส่วนร่วมในการร่วมคิดอยู่ในระดับปานกลาง ศูนย์เรียนรู้ส่งเสริมสร้างพัฒนากลุ่มของชุมชน การมีส่วนร่วมศูนย์เรียนรู้ส่งเสริมสร้างพัฒนากลุ่มของชุมชน อำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ พบว่าสถานที่มีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง ดังนั้น รูปแบบกระบวนการสร้างเสริมสุขภาวะองค์กรวม ควรมีส่วนร่วมของผู้นำชุมชนมีความรู้ และความเข้าใจความต้องการ หรือสาเหตุปัญหาที่เกิดขึ้น ผู้นำชุมชนและสมาชิกในชุมชนให้การสนับสนุน องค์กรและหน่วยงานภาครัฐให้การสนับสนุน มีการสนับสนุนจากภาคเอกชน ตามแนวคิดสุขภาวะองค์กรวม

คำสำคัญ: วิถีพุทธ; สุขภาวะองค์กรวม; ความปกติใหม่

Abstract

A study of holistic wellness according to the Buddhist way of life in the new normal of communities in Chaiyaphum Province. The ultimate goal of this research focuses on the acquisition of innovative concepts to develop a holistic wellness promotion process model. Buddhist in Chaiyaphum Province Therefore, the research objectives are set as follows¹ To study holistic well-being according to the Buddhist way of life in the new normal of communities in Chaiyaphum Province.² To study factors affecting holistic well-being according to the Buddhist way in the new normal of community in Chaiyaphum Province Research scope 1. The research area is Muang District, Chaiyaphum Province.² Population used in the research in the selection of samples in the research The population sample of Muang District Chaiyaphum province used in the research, the total population was 184,431 people, the sample population used in the research was 400 people. The results were as follows. A study of basic information on general conditions The Implementation of the Buddhist Holistic Health Promotion Process in Creative Community Centers Nakhon Chai Burin Group Area from in-depth interviews from community leaders and scholars learning about the philosophy of sufficiency economy The researcher collects data according to the interview form that has been created. and group chat for those involved in promoting happiness Buddhist holistic state Found that there is an action on promoting the health of the Ban Na Fai community. have a buddhist way of life But it has not been

integrated with the promotion of holistic health. Therefore, the results of the analysis of data that respond to the needs of the management of the holistic well-being promotion process in the Buddhist way were presented in Na Fai Subdistrict, Mueang Chaiyaphum District. Chaiyaphum Province group management process using the ABC-6D area Based on the results, it was found that the participation in the development of the management process, building the leadership group and the rural social networking group was at the middle level. Participation in the development of a holistic health education process according to the Buddhist way of life in the new normal of the community in Chaiyaphum Province. Participating in the group management process To create a well-being society using the ABC-6D area. It was found that participation in co-thinking was moderate. Learning center to promote the creation and development of community groups Participation in Community Group Development Promotion Learning Center, Muang District, Chaiyaphum Province It was found that the place was suitable at a moderate level. Therefore, the overall health promotion process model There should be participation of knowledgeable community leaders. and understanding of needs or the cause of the problem Community leaders and community members provide support. Supporting organizations and government agencies There is support from the private sector. based on the concept of holistic health

Keywords: the Buddhist way; overall health; new normal

บทนำ

ปัจจุบันสถานการณ์ด้านสุขภาพของคนไทยมีแนวโน้มเปลี่ยนแปลงไปจากเดิม จากในอดีตที่ต้องเผชิญกับปัญหาการระบาดของโรคติดต่อมาเป็นโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง ซึ่งเป็นผลจากการพัฒนาประเทศอย่างรวดเร็วในช่วงหลายปีที่ผ่านมา ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญหลายอย่างในประเทศไทย จากการศึกษาทางด้านระบาดวิทยา พบว่าโรคเหล่านี้ล้วนมีสาเหตุมาจากปัจจัยเสี่ยงด้านที่สำคัญร่วมกัน 4 พฤติกรรม” อันได้แก่การสูบบุหรี่ การบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พฤติกรรมการบริโภคอาหารที่ไม่เหมาะสม และการมี กิจกรรมทางกายที่ไม่เพียงพอ

ปัจจัยทางสิ่งแวดล้อม และวิถีการดำเนินชีวิตของแต่ละบุคคลที่ก่อให้เกิดสุขภาพดีหรือเจ็บป่วย ซึ่งเป็นผลลัพธ์ของกรรมในอดีตทั้งหมด ดังนั้นสุขภาพจึงขึ้นกับวิถีการดำเนินชีวิตในปัจจุบันของแต่ละบุคคล หากมีทุกข์เกิดขึ้น พระพุทธเจ้าทรงใช้หลักธรรมะในการปฏิบัติเพื่อการพ้นทุกข์เป็นสำคัญ

ดังนั้น ผู้วิจัยในฐานะผู้ที่มีบทบาทและวิจัยทางด้านสุขภาพ จึงสนใจที่จะนำแนวคิดเกี่ยวกับสุขภาพองค์รวม (Holistic Well-being) วิถีพุทธมาใช้ในการสร้างเสริมสุขภาพของบุคคล ในสถานการณ์การพัฒนาประเทศไทยสู่ความทันสมัย โดยการศึกษาเอกสารและงานวิจัยต่าง ๆ ที่

เกี่ยวข้อง รวมถึงนโยบายและแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนพัฒนาสุขภาพแห่งชาติ และให้สอดคล้องกับเป้าหมายขององค์การอนามัยโลกที่มองเรื่องสุขภาพอย่างครอบคลุมทุกมิติ เพื่อบรรลุสุขภาพที่สมบูรณ์ทางกาย ทางจิตใจ ทางสังคม และทางจิตวิญญาณ

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสุขภาพแบบองค์รวมตามแนววิถีพุทธในความปกติใหม่ของชุมชนในจังหวัดชัยภูมิ
2. เพื่อการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลสุขภาพแบบองค์รวมตามแนววิถีพุทธในความปกติใหม่ของชุมชนในจังหวัดชัยภูมิ

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ ประชาชนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่เขต ABC-6D ประกอบด้วย 4 อำเภอ ได้แก่ อำเภอเมืองชัยภูมิ อำเภอกักตืชุมพล อำเภอกอนสวรรค์ อำเภอกอนสาร จำนวน 259,801 คน รวมถึงอาชีพ ประเพณีวัฒนธรรมคล้ายคลึงกัน

กลุ่มตัวอย่าง กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง โดยการเปิดตารางสำเร็จรูปของทาโร่ ยามาเน่ (Taro Yamane, 1973) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% และยอมรับที่ระดับความคลาดเคลื่อนไม่เกิน 5% ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวนเท่ากับ 400 คน

2. ขอบเขตด้านเนื้อหา

งานวิจัยครั้งนี้ การศึกษาสุขภาพแบบองค์รวมตามแนววิถีพุทธในความปกติใหม่ของชุมชนในจังหวัดชัยภูมิ

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถาม (Questionnaires) คือ แบบสอบถามการสร้างเสริมสุขภาพองค์รวมวิถีพุทธ มี 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 6 ข้อ ประกอบด้วยคำถามที่ใช้แบบตรวจสอบรายการ

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามการสร้างเสริมสุขภาพองค์รวมวิถีพุทธในความปกติใหม่ จำนวน 30 ข้อ ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (rating scale) 5 ระดับ

ส่วนที่ 3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ เป็นคำถามปลายเปิดให้แสดงความคิดเห็นเพิ่มเติม

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ ได้แก่ การใช้โปรแกรมสำเร็จรูปในการวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย ค่าร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัย

ผลการศึกษาข้อมูลส่วนบุคคล พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 233 คน คิดเป็นร้อยละ 58.25 และเพศชาย จำนวน 167 คน คิดเป็นร้อยละ 41.75 ในส่วนของอายุพบว่าส่วนใหญ่อายุอยู่ในช่วง อายุ 31-40 ปี จำนวน 136 คน คิดเป็นร้อยละ 34 รองลงมาคือ ช่วงอายุ 51-60 ปี จำนวน 98 คน คิดเป็นร้อยละ 24.5 รองลงมาคือ 31-40 ปี จำนวน 87 คน คิดเป็นร้อยละ 21.75 และช่วงอายุ 21-30 ปี มีจำนวนน้อยที่สุดคือ 34 คน คิดเป็นร้อยละ 8.5 ในส่วนของระดับการศึกษา พบว่าส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษา จำนวน 191 คน คิดเป็นร้อยละ 41.75 รองลงมาคือ ประถมศึกษา จำนวน 172 คน คิดเป็นร้อยละ 43 ในด้านอาชีพ พบว่าส่วนใหญ่จะมีอาชีพเป็นเกษตรกร จำนวน 258 คน คิดเป็นร้อยละ 64.50 รองลงมาคือ อาชีพรับจ้าง จำนวน 74 คน คิดเป็นร้อยละ 18.50 รองลงมาคือ รับราชการ จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 7.5 และว่างงาน จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 4.25 ในด้านรายได้ ส่วนใหญ่มีรายได้ 5,000-10,000 บาท/เดือน จำนวน 215 คน คิดเป็นร้อยละ 53.75 ส่วนที่ 2 การศึกษาสุขภาวะแบบองค์รวมตามแนววิถีพุทธในความปกติใหม่ของชุมชนในจังหวัดชัยภูมิ โดยใช้พื้นที่ ABC-6D เป็นฐานในด้านต่างๆ

การมีส่วนร่วมกระบวนการจัดการการศึกษาสุขภาวะแบบองค์รวมตามแนววิถีพุทธในความปกติใหม่ของชุมชนในจังหวัดชัยภูมิ โดยใช้พื้นที่ ABC-6D เป็นฐานโดยแบ่งออกเป็นประเด็นด้านกระบวนการจัดการสร้างกลุ่มผู้นำและกลุ่มเครือข่ายเสริมสร้างทางสังคมชนบท นำเสนอด้วยสถิติพรรณนา ได้แก่ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

การมีส่วนร่วมพัฒนากระบวนการจัดการสร้างกลุ่มผู้นำและกลุ่มเครือข่ายเสริมสร้างทางสังคมชนบทอยู่ในระดับกลาง(มีค่า $\bar{X}$ เท่ากับ 1.79 SD เท่ากับ 0.48) ด้านศูนย์เรียนรู้ส่งเสริมสร้างพัฒนากลุ่มอาชีพของชุมชนอยู่ในระดับกลาง(มีค่า $\bar{X}$ เท่ากับ 1.93 SD เท่ากับ 0.33) ด้านนำองค์ความรู้เดิมไปประยุกต์สร้างเศรษฐกิจในครัวเรือนและนำไปต่อยอดทางธุรกิจอยู่ในระดับกลาง(มีค่า $\bar{X}$ เท่ากับ 1.84 SD เท่ากับ 0.42) ผลรวมการมีส่วนร่วมการมีส่วนร่วมกระบวนการจัดการกลุ่มอาชีพเพื่อสร้างสังคมอยู่ดีมีสุขโดยใช้พื้นที่ABC-6D เป็นฐานในด้านต่างๆอยู่ในระดับกลาง (มีค่า $\bar{X}$ เท่ากับ 1.85 SD เท่ากับ 0.41)

การมีส่วนร่วมกระบวนการจัดการกลุ่ม เพื่อสร้างการศึกษาสุขภาวะแบบองค์รวมตามแนววิถีพุทธในความปกติใหม่ของชุมชนในจังหวัดชัยภูมิ โดยใช้พื้นที่ ABC-6D เป็นฐานพบว่ามีส่วนร่วมในการร่วมคิดอยู่ในระดับปานกลาง

การมีส่วนร่วมศูนย์เรียนรู้ส่งเสริมสร้างพัฒนากลุ่ม ชุมชน อำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ พบว่าสถานที่มีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง

การมีส่วนร่วมศูนย์เรียนรู้ส่งเสริมสร้างพัฒนากลุ่มอาชีพของชุมชน อำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ พบว่าสถานที่มีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง

ด้านนำองค์ความรู้เดิมไปประยุกต์สร้าง ในครัวเรือนและนำไปต่อยอดทางความคิดพบว่าการขยายข่ายการถ่ายทอดองค์ความรู้ในระดับปานกลาง

อภิปรายผล

ผลการศึกษาในครั้งนี้ผู้ศึกษาวิจัยได้เสนอการอภิปรายผลจากผลการศึกษาตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ดังต่อไปนี้

1. สุขภาวะแบบองค์รวมตามแนววิถีพุทธในความปกติใหม่ของชุมชนในจังหวัดชัยภูมิ

จากรายงานของคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ พบว่า รายได้ส่วนใหญ่ของจังหวัดชัยภูมิขึ้นอยู่กับภาคเกษตร อุตสาหกรรม การค้าปลีก แต่อย่างไรก็ตาม อาชีพของคนส่วนใหญ่ของจังหวัดคือการประกอบอาชีพทางการเกษตร ได้แก่ การทำนาในเขตที่ราบลุ่มแม่น้ำชี การปลูกพืชไร่ต่าง ๆ เช่น อ้อยโรงงาน มันสำปะหลัง และการปลูกไม้ผลและไม้ยืนต้นหลายชนิด สำหรับการปศุสัตว์ส่วนใหญ่จะเลี้ยงเพื่อบริโภคในครัวเรือน ดังนั้น รายได้ต่อหัวของจังหวัดชัยภูมิจึงค่อนข้างต่ำ ทั้งนี้ตั้งแต่ปี 2542 เป็นต้นมา ภาคเกษตรกรรมของจังหวัดชัยภูมิประสบปัญหาราคาสินค้าตกต่ำ ทำให้มูลค่าผลิตภัณฑ์เฉลี่ยต่อหัวของประชากรจังหวัดชัยภูมิ ณ ปี 2542 เท่ากับ 26,137 บาทต่อปี หรือเฉลี่ยเดือนละ 2,178.80 บาท ในขณะที่ปีถัดมา คือปี 2543 ราคาสินค้าทางเกษตรกรรมดีขึ้น ส่งผลให้รายได้เฉลี่ยต่อหัวปีของจังหวัดชัยภูมิจัดอยู่ในลำดับที่ 5 ของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และเป็นลำดับที่ 61 ของประเทศ

ชนบทจำเป็นต้องมาต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชากรในชนบทสังคมในชนบท ที่สืบต่อกันมาจากรุ่นสู่รุ่นเอาจารีตประเพณีที่เกี่ยวข้อง มาเป็นหลักเกณฑ์ การที่ได้รับจะขึ้นกับลมฟ้าอากาศหรือธรรมชาติในสังคมชนบทการประกอบอาชีพของประชากรจะมีลักษณะเป็นอิสระต่อกันต่างคนต่างทำไม่เป็นกลุ่มที่ช่วยแลกเปลี่ยนข้อมูลในการประกอบอาชีพดังนั้นกระบวนการจัดการสร้างกลุ่มผู้นำและกลุ่มเครือข่ายเสริมสร้างทางสังคมจะเป็นเครื่องมือให้ประชากรในชนบท เป็นกลุ่มทำให้เกิดการแลกเปลี่ยนข้อมูลในการประกอบ และสร้างผู้นำที่จะหาข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพมาแลกเปลี่ยนกับสมาชิกเพื่อให้เกิดการพัฒนาให้หลากหลายและจะนำชีวิตประชากรให้ดีขึ้นตลอดจนสร้างกลุ่มและเครือข่ายต่อรองราคาผลผลิตกับผู้ค้านอกกลุ่ม

2. ปัจจัยที่ส่งผลสุขภาวะแบบองค์รวมตามแนววิถีพุทธในความปกติใหม่ของชุมชนในจังหวัดชัยภูมิ ศูนย์เรียนรู้ส่งเสริมพัฒนากลุ่ม ของชุมชนจำเป็นสำหรับในปัจจุบันเนื่องจากมีความรู้ใหม่ๆ ข้อมูลใหม่ๆ ที่หลากหลายในการประกอบอาชีพเพื่อผู้นำและกลุ่มเครือข่ายแลกเปลี่ยนข้อมูลกันแล้วจำเป็นต้องลงมือทดลองปฏิบัติกับอาชีพใหม่ๆ ที่เกิดจากการแลกเปลี่ยนข้อมูลกันภายในกลุ่มซึ่งข้อมูลต่างๆ อาจมาจากหลากหลายหน่วยงานข้างนอกกลุ่มเพื่อให้ได้ผลผลิตที่เป็นอาชีพหลักหรืออาชีพรองที่สามารถทำให้ประชากรมีรายได้มากขึ้นพอเลี้ยงตัวเองได้หรือสามารถต่อยอดเป็นธุรกิจได้และต้นทุนการผลิตที่ต่ำ

ดังนั้น รูปแบบกระบวนการสร้างเสริมสุขภาวะองค์รวมตามแนววิถีพุทธในความปกติใหม่ของชุมชน ควรมีส่วนร่วมของผู้นำชุมชนมีความรู้ และความเข้าใจความต้องการหรือสาเหตุปัญหาที่เกิดขึ้น ผู้นำชุมชนและสมาชิกในชุมชนให้การสนับสนุน องค์กรและหน่วยงานภาครัฐให้การสนับสนุน มีการสนับสนุนจากภาคเอกชน ตามแนวคิดสุขภาวะองค์รวมตามแนววิถีพุทธในความปกติใหม่

3. ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะ ในการมีส่วนร่วมการมีส่วนร่วมการศึกษาสุขภาวะแบบองค์รวมตามแนววิถีพุทธในความปกติใหม่ของชุมชนในจังหวัดชัยภูมิ

ปัญหาและอุปสรรคของการเข้าเก็บข้อมูลในการทำวิจัยเนื่องจากอยู่ในช่วงโรคระบาดโควิด 19 ระบาดหนักอยู่การเก็บข้อมูลเป็นไปด้วยความยากลำบากเพราะประชากรกลุ่มตัวอย่างกลัวผู้วิจัยและผู้วิจัยเองก็กลัวประชากรกลุ่มตัวอย่าง

ในช่วงโรคระบาดโควิด 19 กำลังระบาดหนักอยู่ในปัจจุบันผู้วิจัยเองก็ปฏิบัติตามทางกระทรวงสาธารณสุขแจ้งไว้คือสวมหน้ากาก 2 ชั้นถ้ามีการพบปะผู้คนตั้งนั้นทางสถาบันวิจัยมหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิควรประสานอำเภอเมืองจังหวัดชัยภูมิที่ผู้วิจัยจะลงพื้นที่เพื่อแจ้งให้ผู้นำชุมชนแจ้งแก่กลุ่มตัวอย่างในการเก็บข้อมูลของผู้วิจัย

องค์ความรู้ที่ได้จากการศึกษา

จากการวิจัยครั้งนี้องค์ความรู้ที่ได้จากการศึกษาสุขภาวะแบบองค์รวมตามแนววิถีพุทธในความปกติใหม่ของชุมชนในจังหวัดชัยภูมิ โดยใช้พื้นที่ ABC-6D เป็นฐานอำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ มีดังนี้

1. ประชาชนมีส่วนร่วมในกระบวนการจัดการกลุ่มอาชีพเพื่อสังคมอยู่ดีมีสุข
2. มีกลุ่มเครือข่ายอาชีพใหม่ๆเกิดขึ้นในอำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ และขยายไปทั่วประเทศ
3. ศูนย์ฝึกอบรมอาชีพใหม่ๆพร้อมผู้เชี่ยวชาญอาชีพต่างๆเป็นแหล่งฝึกอบรมให้กับประชาชน อำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ
4. นำองค์ความรู้เดิมมาพัฒนาเป็นผลิตภัณฑ์ใหม่ๆตามนโยบายรัฐบาล Soft Power
5. จัดทำโครงสร้างกระบวนการจัดการกลุ่มอาชีพเพื่อสังคมอยู่ดีมีสุข
6. วางแผนการดำเนินงานกระบวนการจัดการกลุ่มอาชีพเพื่อสังคมอยู่ดีมีสุข
7. กำหนดเชิงกลยุทธ์ในกระบวนการจัดการกลุ่มอาชีพเพื่อสังคมอยู่ดีมีสุข
8. ส่งเสริมให้มีกระบวนการจัดการกลุ่มอาชีพเพื่อสังคมอยู่ดีมีสุขสม่ำเสมอ
9. ส่งเสริมการนำกระบวนการจัดการกลุ่มอาชีพเพื่อสังคมอยู่ดีมีสุขต่อยอดเป็นธุรกิจ

เอกสารอ้างอิง

- ณขพงศ์ จันจุฬา. (2562). การพัฒนานโยบายสาธารณะเพื่อสุขภาวะชุมชน : จากงานวิจัยสู่การใช้ประโยชน์. วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์, 14(1), 1-11.
- ประครองธรรม จันทรขาว และคณะ. (2560). ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการเสริมสร้างสุขภาวะชุมชนแบบองค์รวมของชุมชนในเขตบริการของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านบ่อทราย อำเภอป่าพะยอม จังหวัดพัทลุง. วารสารสังคมและวัฒนธรรม, 1(1),

- พระครูภาวนาสังวรกิจ วิ. (สุวิทย์ คำมูล). (2562). *การพัฒนาสุขภาวะองค์กรสำหรับผู้สูงวัยตามแนวพุทธจิตวิทยา*. วารสารมหาจุฬานาครทรรศน์, 6(7), 3414-3423.
- พระมหาอำคา วรปัญญา (สุขแดง) และยุภาพร ยูภาศ. (2564). *การส่งเสริมสุขภาวะวิถีพุทธในความปกติใหม่*. วารสารสังคมศาสตร์และมนุษยวิทยาเชิงพุทธ, 6(2): 455-469.
- सानู มหัทธนาคุณย์ และสริตา มหัทธนาคุณย์. (2562). *การเสริมสร้างสุขภาวะองค์กรเพื่อวิถีชีวิตที่สมดุลตามแนวพุทธจิตวิทยา*. วารสารมหาจุฬานาครทรรศน์, 6(3): 1161-1172.
- Krejcie, R.V., and Morgan, D.W. (1970). *Determining Sample Size for Research Activities*. *Education and Psychological Measuremen* 30 (1970): 607-610.
- McEvoy, L., & Duffy, A. (2008). *Holistic practice – A concept analysis*. Nurse London: Flamingo An Imprint of Harper Collins.
- World Health Organization. (1986, November). *First Ottawa Charter for Health Promotion*. The first International Conference on Health Promotion, meeting in Ottawa this 21st day of November 1986.

